ECLI:LV:RIRT:2019:0314.C33613018.4.S

Lietas Nr.C33613018
Lietas arhīva Nr.C-2386-19/27

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Jūrmalā, 2019.gada 14.martā

Rīgas rajona tiesas
tiesnese G.Viļumsone,
ar tiesas sēžu sekretāri I.Valteri,
piedaloties prasītājiem /pers. C/, /pers. D/, /pers. C/ pilnvarotajam pārstāvim zvērinātam advokātam Robertam Priedem, atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. C/ un /pers. D/ prasībā pret /pers. A/ par parāda un procentu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2018.gada 14.decembrī tiesā reģistrēta /pers. C/ un /pers. D/ prasība pret /pers. A/ par parāda un procentu piedziņu. Prasības pamatojumam norādīti šādi argumenti:

/pers. A/ parāds radies saistībā ar /pers. C/ un /pers. D/ izsniegtajiem aizdevumiem /pers. A/. 2017.gada 10.martā /pers. C/ aizdeva /pers. A/ 15 000 EUR. 2018.gada 25.aprīlī /pers. D/ aizdeva /pers. A/ 3000 EUR. Aizdevumi ir izsniegti un nav atdoti.

/pers. C/ un /pers. D/ (laulātie), izvēloties nākamo mājokli, 2016.gada beigās - 2017.gada sākumā nolēma iegādāties zemes gabalu Mārupē privātmājas būvniecībai, un šajā nolūkā paņemt kredītu bankā. /pers. C/ sens paziņa /pers. A/, kuram ir arhitekta izglītība un kuram bija projektēšanas firma SIA "/nosaukums/", piedāvāja palīdzēt nokārtot šo jautājumu. /pers. A/ dzīvoja /adrese/, kadastra numurs /numurs/, un paskaidroja /pers. C/, ka plāno nopirkt viņa mājai blakus esošo neapbūvēto zemes gabalu /adrese/, kadastra numurs /numurs/. /pers. A/ paskaidroja, ka šo zemes gabalu varēs sadalīt tādā veidā, ka /pers. C/ un /pers. D/ iegūs apbūvei nepieciešamo zemes platību, bet atlikusī zemes platība tikšot pievienota nekustamajam īpašumam /adrese/, kas būs izdevīgi abām pusēm. /pers. A/ apgalvojumiem nebija pamata neticēt, jo nekustamais īpašums /adrese B/ bija reģistrēts uz /pers. A/ laulātās /pers. G/ vārda un nekustamam īpašumam /adrese/, zemesgrāmatā bija reģistrēts 2016.gada 18.maija rokasnaudas līgums ar aizlieguma atzīmi. Tāpēc /pers. C/ un /pers. D/ piekrita izteiktajam piedāvājumam. /pers. A/ sagatavoja dzīvojamās mājas sākotnējās skices, plāna projektus, celtniecības tāmes, kurus atsūtīja /pers. C/ e-pastā 2017.gada februārī un martā. Vienlaikus /pers. A/ informēja, ka viņam nepietiek naudas līdzekļu 35 000 EUR apmērā pirkuma maksas samaksai par īpašumu /adrese/, un prasīja aizdot viņam minēto naudas summu, uzsverot, ka tādējādi formāli zemes iegādes izmaksas būs sadalītas uz pusēm. Tā kā /pers. C/ nevarēja atļauties aizdot šādu naudas summu, /pers. A/ izteica priekšlikumu, lai tiktu aizdota mazāka summa, kuru viņš vai nu atdos, vai nu tā tiks dzēsta ieskaita veidā brīdī, kad pēc zemes /adrese/ parcelācijas sāksies mājas celtniecība. Tā kā /pers. C/ un /pers. A/ bija draudzīgas attiecības, tika norunāts, ka jāsameklē pēc iespējas vienkāršāks aizdevuma līguma paraugs, kuru puses parakstīs privātā kārtā.

2017.gada 6.martā /pers. C/ pārdeva mežistrādes firmai SIA "Mežvalde Ad" sev piederošā meža ciršanas tiesības, par ko 2017.gada 7.martā saņēma kontā naudas ieskaitījumu 14 060 EUR. 2017.gada 10.martā /pers. C/ vērsās AS "SEB banka" Āgenskalna filiālē, lai noskaidrotu kreditēšanas noteikumus. Turpat filiālē noņēma no sava konta 14 100 EUR skaidrā naudā.

2017.gada 10.martā /pers. C/ kā aizdevējs un /pers. A/ kā aizņēmējs noslēdza aizdevuma līgumu. Līguma 1.punktā noteikts aizdevuma priekšmets 15 000 EUR. Līguma 2.punktā paredzēts, ka par aizdevumu nav maksājami lietošanas procenti. Līguma 3.1.punktā noteikts aizdevuma atmaksas termiņš - 2017.gada 31.jūlijs.

Līdz 2017.gada 31.jūlijam /pers. A/ aizdevumu neatmaksāja. Viņš skaidroja, ka neizdevās savākt iztrūkstošos 20 000 EUR, kā arī esot ieildzis parcelācijas process. Vienlaikus solīja, ka visi parādsaistību jautājumu tiks vēlāk obligāti nolīdzināti. 2018.gada 7.janvārī speciāli norunātās tikšanās laikā /pers. A//pers. C/ un /pers. D/ klātbūtnē nepārprotami atzina, ka nokavējis aizdevuma atdošanas termiņu, bet 2018.gada februārī obligāti to atdošot. 2018.gada 9.februārī /pers. A/ atsūtīja /pers. C/ e-pastā 2018.gada 3.februāra SIA "Lipsbergs" pēc /pers. A/ pasūtījuma sagatavoto plānu kā zemes lietošanas kārtības grafisko attēlojumu. Tā kā iepriekš /pers. A/ solīja parcelāciju (reālu sadali), /pers. C/ nepiekrita pirkt domājamo daļu no zemes.

2018.gada 20.februārī zemesgrāmatā tika nostiprinātas /pers. G/ īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese/, dzēšot 2016.gada 18.maija atzīmi sakarā ar rokasnaudas līgumu.

2018.gada 5.martā /pers. A/ uzaicināja /pers. C/ un /pers. D/ uz tikšanos pie jurista Elizabetes ielā 77, Rīgā, kur tika paziņots, ka Mārupes būvvalde tomēr neļauj veikt zemes gabala /adrese/, reālu sadali atsevišķos īpašumos. /pers. C/ un /pers. D/ nebija ne vēlmes, ne finansiālu iespēju pirkt visu gabalu. /pers. A/ 2018.gada 6.martā piedāvāja zemes gabala /adrese/, daļas vietā pārdot /pers. G/ piederošo nekustamo īpašumu ar jau uzbūvēto māju. /pers. A/ atsūtīja ziņas par īpašuma juridisko un faktisko stāvokli, provizorisko pirkuma cenas aprēķinu, 2018.gada 12.marta sertificēta vērtētāja atzinumu. Tika paredzēts, ka īpašums /adrese/ tiks reģistrēts uz /pers. D/ vārda. Taču problēma bija, ka uz zemes uzceltās ēkas nebija nodotas ekspluatācijā. Atsaucoties uz minēto, /pers. A/ lūdza /pers. D/ aizdot viņam naudu, kas esot nepieciešama nodošanas ekspluatācijā izdevumu segšanai.

2018.gada 25.aprīlī /pers. D/ kā aizdevējs un /pers. A/ kā aizņēmējs noslēdza aizdevuma līgumu. Līguma 1.punktā noteikts aizdevuma priekšmets 3000 EUR. Līguma 2.1.punktā noteikts aizdevuma atmaksas termiņš - 2018.gada 11.jūnijs. Līdzīgi kā līgumā ar /pers. C/, lietošanas procenti netika paredzēti, bet 3.1.punktā tika pielīgti nokavējuma procenti 20% gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas.

2018.gada 9.maijā Mārupes novada būvvalde sastādīja aktu par ēku pieņemšanu ekspluatācijā, ko /pers. A/ elektroniski atsūtīja /pers. C/. 2018.gada 16.maijā /pers. A/ papildus pieprasīja /pers. D/ apmaksāt /pers. B/ SIA "Lattelecom"2018.gada 8.maija rēķinu par līnijas izbūvi, un /pers. D/

to apmaksāja.

2018.gada jūnija sākumā puses sāka apspriest iespējamā pirkuma līguma noteikumus, tostarp nekustamajā īpašumā papildus veicamos darbus un ieskaitu ar /pers. C/ un /pers. D/ aizdevumiem. Taču pa šo laiku 2018.gada 5.jūlijā īpašums tika pārdots citai personai, nostiprinot īpašuma tiesības zemesgrāmatā 2018.gada 18.jūlijā. /pers. A/ teica, ka neko nav parādā /pers. C/ un /pers. D/.

Ne 2017.gada 10.marta aizdevuma līgumā, ne 2018.gada 25.aprīļa aizdevuma līgumā netika noteikti lietošanas procenti. Nokavējuma procenti 2017.gada 10.marta aizdevuma līgumā netika norunāti, bet 2018.gada 25.aprīļa aizdevuma līgumā tie noteikti 20% gadā.

Līdz ar to /pers. A/ ir pienākums atmaksāt aizdevumu devējiem ne tikai aizdevumu pamatsummas, bet arī likumiskos nokavējuma procentus /pers. C/, sākot ar 2017.gada 01.augustu, un līgumiskos nokavējuma procentus /pers. D/, sākot ar 2018.gada 12.jūniju.

/pers. A/ pamatparāds /pers. C/ ir 15 000 EUR. Saistības izpildes nokavējums sācies 2017.gada 01.augustā un turpinās vēl joprojām. No 2017.gada 1.augusta līdz prasības pieteikuma parakstīšanas dienai 2018.gada 11.decembrim pagājis viens gads un 133 kavētās dienas. Ņemot vērā likumisko nokavējuma procentu likmi 6% gadā, par minēto nokavējuma periodu procentu apmērs ir 1227,95 EUR. Tādējādi/pers. A/ ir parādā /pers. C/ kopā 16 227,95 EUR.

/pers. A/ pamatparāds /pers. D/ ir 3000 EUR. Saistības izpildes nokavējums sācies 2018.gada 12.jūnijā un turpinās vēl joprojām. No 2018.gada 12.jūnija līdz prasības pieteikuma parakstīšanas dienai 2018.gada 11.decembrim pagājušas 182 kavētās dienas. Ņemot vērā līgumisko nokavējuma procentu likmi 20% gadā, par minēto nokavējuma periodu procentu apmērs ir 299,18 EUR. Tādējādi/pers. A/ ir parādā /pers. D/ kopā 3299,18 EUR.

Prasības pamatojumam norādīts Civillikuma 1402., 1587., 1590.pants, 1652.panta pirmās daļas 3.punkts, 1753., 1756., 1757., 1765.pants, 1759.panta 1.punkts, 1765.panta pirmā daļa, 1828., 1934., 1943., 1946.pants, Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa, 44.pants un 195.pants.

Prasībā lūgts:

- piedzīt no /pers. A/ par labu /pers. C/ pamatparādu 15 000 EUR apmērā un likumiskus nokavējuma procentus par laika periodu no 2017.gada 1.augusta līdz 2018.gada 11.decembrim 1227,95 EUR apmērā, kopā 16 227,95 EUR;

- piedzīt no /pers. A/ par labu /pers. D/ pamatparādu 3000 EUR apmērā un likumiskus nokavējuma procentus par laika periodu no 2018.gada 12.jūnija līdz 2018.gada 11.decembrim 299,18 EUR apmērā, kopā 3299,18 EUR;

- noteikt /pers. C/ tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no piespriestās, bet nepiedzītās pamatsummas no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei;

- noteikt /pers. D/ tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no piespriestās, bet nepiedzītās pamatsummas no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei;

- piedzīt no /pers. A/ par labu /pers. C/ un /pers. D/ visus tiesāšanās izdevumus (kas tiks apkopoti uz lietas izskatīšanas pēc būtības dienu).

[2] Atbildētājs/pers. A/ uz tiesas sēdi tika aicināts savlaicīgi un likumā paredzētajā kārtībā, taču neieradās, nenorādot attaisnojošu iemeslu. Atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums un pavēste uz deklarēto adresi, saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, kā arī uz norādīto faktisko adresi, bez tam atbildētājs par tiesas sēdi ticis informēts telefoniski. Nekādi lūgumi, iesniegumi no atbildētāja lietā nav saņemti, nav konstatēti Civilprocesa likumā 209. un 210.pantā norādītie lietas izskatīšanas atlikšanas pamati. Līdz ar to, ņemot vērā, ka prasītājs nav iesniedzis savu neierašanos attaisnojošus dokumentus, atzīts par iespējamu lietu izskatīt bez prasītāja klātbūtnes tiesas sēdē.

Rakstveida paskaidrojumus par prasību atbildētājs lietā nav iesniedzis.

[3] Tiesas sēdē prasītāja prasītāji un prasītāju pārstāvis zvērināts advokāts Roberts Priede prasību uzturēja ar prasības pieteikumā minēto pamatojumu un lūdza to apmierināt.

Prasītāju pārstāvis zvērināts advokāts Roberts Priede paskaidroja, ka prasītāji lūdza atbildētāju atdot aizdoto naudu, bet /pers. A/ atteicās to atdot. Abi aizdevuma līgumi ir reāllīgumi, pirmā aizdevuma mērķis bija zemes gabala iegāde /adrese/, otrā aizdevuma mērķis bija atbildētāja mājas nodošanai ekspluatācijā. 2018.gada 4.janvārī /pers. A/ bija prasītājiem apsolījis atdot naudu, par ko tika veikts audioieraksts. 2018.gada 5.jūlijā īpašumu pārdeva citai personai.

/pers. C/ paskaidroja, ka /pers. A/ piedāvāja pirkt māju un 3000 euro vajadzēja, lai māju varētu nodot ekspluatācijā, augustā bija sarunāta tikšanās ar atbildētāju naudas atdošanai, bet /pers. A/ naudu neatdeva, jo naudu esot iztērējis būvniecībai.

/pers. D/ paskaidroja, ka /pers. C/ aizsūtīja /pers. A/ aizdevuma līguma šablonu un to /pers. A/ aizpildīja, prasīja /pers. C/ personas kodu, māja vēl nebija nodota ekspluatācijā, otro aizdevuma līgumu parakstīja dzīvoklī, kur tika nodota /pers. A/ nauda – skaidrā, kura pirms tam bija noņemta no konta, 2018.gada 5.martā /pers. A/ teica, ka zemi nevar sadalīt un tā vietā lai prasītāji pērk viņa tagadējo māju.

[4] Liecinieks/pers. T/ tiesas sēdē liecināja, ka pazīst /pers. A/ sakarā "BMX" trases būvniecību, /pers. C/ lieciniekam teicis, ka viņš ar /pers. D/ un /pers. A/ varētu realizēt projektu, /pers. A/ izvairās no projekta virzīšanas un vajadzētu naudu atdot, bet /pers. A/ neatsaucas. /pers. T/ pirms aptuveni pusotra gada pie veikala "TOP" runājis ar /pers. A/ un vaicājis /pers. A/ par sporta būvi un /pers. C/ projektu, uz ko /pers. A/ atbildēja, ka jautājums tiks sakārtots. /pers. C/bija /pers. A/ samaksājis naudu, lai varētu veikt ēkas būvniecību uz /pers. A/ piederošas zemes, un /pers. A/ /pers. T/ teica, ka viņš ir informēts un radīs risinājumu, kā šo jautājumu sakārtot, viss būs kārtībā, šo jautājumu ar /pers. C/ sakārtos. /pers. A/ dzīvesveids, dārgas mašīnas radīja bažas.

Motīvu daļa

[5] Noklausoties atbildētājas pārstāvja paskaidrojumus, liecinieku liecības tiesas sēdē, ņemot vērā rakstveida paskaidrojumus, pārbaudot civillietas materiālus, novērtējot rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst prasību par nepamatotu un noraidāmu.

[6] Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt, Civilprocesa likuma 96.panta piektajā daļā ir noteikts, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai un 96.panta piektajai daļai tiesa pierādījumus neiegūst, bet pamato spriedumu ar lietas dalībnieku iesniegtajiem pierādījumiem un sniegtajiem paskaidrojumiem. Tiesai, izskatot lietu, jānoskaidro lietas apstākļi, kas ietilpst pierādīšanas priekšmetā - prasības pamatojuma fakti un atbildētāja iebildumus pamatojoši fakti.

[7] Atbildētājam nosūtīti tiesas dokumenti un pavēste uz deklarētās dzīvesvietas adresi, atbildētājs nav ieradies uz lietas izskatīšanu un nav sniedzis rakstveida paskaidrojumus par prasību. Līdz ar to, ievērojot Civilprocesa likuma 208.[1] panta noteikumus, lietā pieņemams aizmugurisks spriedums.

[8] No lietā iesniegtā 2017.gada 10.marta aizdevuma līguma izriet, ka 2017.gada 10.martā starp /pers. C/ kā aizdevēju un /pers. A/ kā aizņēmēju noslēgts aizdevuma līgumu. Līguma 1.punktā puses pielīgušas – aizdevējs izsniegt, aizņēmējs pieņemt un saskaņā ar līguma noteikumiem atmaksāt aizdevumu 15 000 EUR. Līguma 2.punktā noteikts, ka par aizdevumu lietošanas procenti nav maksājami. Līguma 3.1.punktā noteiktais aizdevuma atmaksas galīgais termiņš - 2017.gada 31.jūlijs. 3.4 punktā pielīgts, ka aizdevuma pamatsummas atmaksu aizņēmējs veic skaidrā naudā. 4.1. punktā

pielīgts atbildētāja pienākums atmaksāt aizdevumu līgumā noteiktajā termiņā. 5.3. punktā puses ir pielīgušas, ka līgums stājas spēkā ar tā parakstīšanas brīdi, kas saskaņā ar 5.15 punktu, ir 2017.gada 10.martā, un līgums ir uzskatāms par izpildītu ar brīdi, kad aizņēmējs ir atmaksājis visu aizņemot summu.

[9] No lietā iesniegtā 2018.gada 25.aprīļa aizdevuma līguma izriet, ka 2018.gada 25.aprīlī starp /pers. D/ kā aizdevēju un /pers. A/ kā aizņēmēju noslēgts aizdevuma līgums. Līguma 1.punktā noteikts aizdevuma priekšmets 3000 EUR. Līguma 2.1.punktā noteikts aizdevuma atmaksas termiņš - 2018.gada 11.jūnijs. maksājums tiek uzskatīts par izpildītu, to iemaksājot norādītajā kontā. Līgumā aizdevuma lietošanas procenti netika paredzēti, 3.1.punktā pielīgti nokavējuma procenti 20% gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas. Līguma 1.2 punktā puses pielīgušas, ka aizdevums tiek izsniegts skaidrā naudas formā aizdevuma līguma parakstīšanas brīdī. Puses līgumu ir parakstījušas 2018.gada 25.aprīlī.

[10] Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu, saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu, ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu, aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Civillikuma 5.pants nosaka, kad lieta jāizšķir pēc tiesas ieskata vai atkarībā no svarīgiem iemesliem, tiesnesim jāspriež pēc taisnības apziņas un vispārīgiem tiesību principiem.

No prasības pieteikumā norādītajiem faktiem un apstākļiem, kurus atbildētājs nav apstrīdējis, prasītāju un viņu pārstāvja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem, liecinieka /pers. T/ liecībām, audioieraksta un tā atšifrējuma (1.s.91-94 lp.), e-pasta sarakstes un SMS ar telefona nr. /numurs/ pušu starpā(1.s.53-90 lp.), kur atbildētājs atzīst parādu esamību un aizņemto līdzekļu neatdošanas faktus, dzīvojamās mājas /adrese/ tāmes par 124 760, 49 EUR (1.s.15.lp.), zemesgrāmatu nodalījuma izdrukām, ka zemes gabals, kadastra nr. /numurs/, un zemes gabals ar dzīvojamo māju, kadastra nr./numurs/, bija /pers. G/ īpašumā, SEB bankas izdrukām par naudas 14060 EUR izmaksu /pers. C/ par ciršanas tiesībām 07.03.2017., un naudas izņemšanu no konta 14 100 EUR 10.03.2017, nekustamā īpašuma plāna (1.s.25.lp.), zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Lazdāna 2019.gada 15.februāra akta Nr. 00028/059/2019 – AKT par fakta fiksēšanu(1.s.51-52.lp.) un lietas materiāliem to kopumā izriet, ka starp pusēm pastāvējušas aizdevuma tiesiskās attiecības, aizdevumi tikuši aizdoti un atbildētājs to ir atzinis, minētie apstākļi atzīstami par pierādītiem attiecībā uz abiem prasībā norādītajiem aizdevuma līgumiem.

Bez tam lietā iesniegtie Mārupes novada būvvaldes akts par būves /adrese/ pieņemšanu ekspluatācijā un SIA "Lattelecom" /pers. G/ adresēta 8.05.2018. rēķina Nr. 80224033-0 apmaksas dokumenti, ko veikusi /pers. D/ 150 EUR apmērā pierāda 2018.gada 25.aprīļa aizdevuma līgumu noslēgšanas pamatojošos apstākļus.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Saskaņā ar Civillikuma 1590.pantu, katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punktu, parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas. Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu, procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu. Atbilstoši Civillikuma 1757.pantam, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs; ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti (1765.p.).

Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1759.panta 1.punkts noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā. Civillikuma 1763.panta 1.punktā noteikts, ka procentu pieaugums apstājas: kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punktu, parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.

Atbilstoši Civillikuma 1759.panta 1.punkta saturam, nokavējuma procentu maksāšana ir saistīta ar nokavējumu, taču to daba, paliek tāda pati, ka procentiem vispār, t.i. to uzdevums ir nodrošināt ienākumus, ko dod kapitāls atrodoties normālā apritē. Par to, ka arī nokavējuma procenti ir atlīdzība, kas samērojama ar kapitāla lietošanas ilgumu un daudzumu norāda Civillikuma 1753.panta saturs un jēga.

[11] Saskaņā ar Civillikuma 1828.pantu, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu, bet tāpat arī viņam nav jāizpilda sava saistība agrāk, nekā pēc noliktā termiņa notecējuma. Atbildētājs nav sniedzis lietā pierādījumus, ka aizdevumus ir atmaksājis. Līdz ar to prasība - ir atzīstama par pamatotu un apmierināma.

No /pers. A/ par labu /pers. C/ piedzenams pamatparāds 15 000 EUR apmērā, likumiskie nokavējuma procenti par laika periodu no 2017.gada 1.augusta līdz 2018.gada 11.decembrim 1227,95 EUR apmērā.

[12] No /pers. A/ par labu /pers. D/ piedzenams pamatparāds 3000 EUR apmērā, likumiskie nokavējuma procenti par laika periodu no 2018.gada 12.jūnija līdz 2018.gada 11.decembrim 299,18 EUR apmērā.

[13]Prasītāji lūguši tiesu piedzīt likumiskos procentus sešu procentu apmērā līdz sprieduma izpildei. Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru. Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1765.panta pirmo daļu, tiesa atzīst prasītājiem tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no nesamaksātās pamatparāda summas līdz sprieduma izpildes dienai, ņemot vērā Civillikuma 1763.panta nosacījumu, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

[14] Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Civilprocesa likuma 44.panta otrajā daļā noteikts, ka ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji.

Pamatojoties uz minēto, no /pers. A/ par labu /pers. C/ piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi 714,56 EUR, tajā skaitā par zvērināta advokāta juridisko palīdzību 550 EUR, zvērināta tiesu izpildītāja veikto darbību apmaksu 164,56 EUR un tiesas izdevumi 816,65 EUR par samaksāto valsts nodevu, iesniedzot prasības pieteikumu un pieaicinot liecinieku. No /pers. A/ par labu /pers. D/ piedzenami tiesas izdevumi 370,94 EUR par samaksāto valsts nodevu un ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem.

[15] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]panta pirmo daļu, atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 5.panta pirmo daļu, 8.panta pirmo daļu, 92.-97.pantu, 189.-193.pantu, 204.[1] , 208.[1] , 208.[4] pantu, tiesa

nosprieda

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. C/, personas kods /personas kods/, pamatparādu 15 000 EUR (piecpadsmit tūkstoši euro) apmērā, likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2017.gada 1.augusta līdz 2018.gada 11.decembrim 1227,95 EUR (viens tūkstotis divi simti divdesmit septiņi euro un 95 centi) apmērā, ar lietas vešanu saistītos izdevumus 714,56 EUR (septiņi simti četrpadsmit euro 56 centi) un tiesas izdevumus 816,65 EUR (astoņi simti sešpadsmit euro 65 centi). Samaksa veicama kontā AS "SEN banka" /numurs/

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. D/, personas kods /personas kods/, pamatparādu 3000 EUR (trīs tūkstoši euro) apmērā, likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2018.gada 12.jūnija līdz 2018.gada 11.decembrim 299,18 EUR (divi simti deviņdesmit deviņi euro un 18 centi) apmērā un tiesas izdevumus 370,94 EUR (trīs simti septiņdesmit euro 94 centi). Samaksa veicama kontā AS "Swedbank"/numurs/

Noteikt /pers. C/, personas kods /personas kods/, tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus 6% gadā no piespriestās, bet nepiedzītās parāda pamatsummas, sākot no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei.

Noteikt /pers. D/ personas kods /personas kods/, tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus 6% gadā no piespriestās, bet nepiedzītās parāda pamatsummas, sākot no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei.

Noteikt /pers. A/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Prasītāji spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas rajona tiesā, 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas - 2019.gada 14.marta.

Atbildētājs nav tiesīgs pārsūdzēt aizmugurisku spriedumu apelācijas kārtībā, bet 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt Rīgas rajona tiesā pieteikumu tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese **G.Viļumsone**